

Sopranistka Lenka Graf (50) je naší nejznámější zpěvačkou tzv. crossover stylu a mnoho let se také věnuje charitativní činnosti. Založila nadaci Energie pomáhá, která se svým hravým edukativním projektem Energetická Expedice zaměřila na osvětu energetické gramotnosti žáků sedmých až devátých tříd základních škol. Jak zachází Lenka se svou energií a jak to všechno zvládá, když s rodinou žije část roku na Floridě a část v Česku? Zbývá čas i na zpívání a koncerty?

Projekt Energetická Expedice učí děti hravou formou o energetické gramotnosti. Možná ani leckdo z dospělých neví, co to je. Co přesně si pod tím představit?

Energetická gramotnost je schopnost rozumně a efektivně nakládat s energií. To zahrnuje nejen domácí rozpočet, ale i širší ekologické souvislosti. Základ je umět číst ve vyúčtování, odhadnout spotřebu, přemýšlet i nad tím, odkud energie pochází a jaké jsou náklady výroby. Když děti získají základní přehled, nebudou se toho bát ani v dospělosti. Téma energetické gramotnosti je spolu s tou finanční nesmírně důležité. A i když cílíme na děti, přes ně se to dostává domů, a často se tak »vzdělávají« i rodiče a prarodiče.

Jak celý program probíhá?

Pojali jsme to jako školu hrou a využili všech-

ny moderní možnosti, aby to pro dnešní děti bylo přitažlivé. Projekt trvá dva měsíce, zahrnuje dva tzv. expediční dny a mezitím fázi »domácího bádání«. Děti pracují ve skupinách a simulují domácnosti, počítají spotřebu, podle zadání tvoří videa. V praxi vidí, že fyzika a matematika nejsou nudné školní předměty, ale nástroje do života. Úkoly jsou pojaté zábavně, jejich plněním získávají body a výsledky se zaznamenávají v interaktivní mapě. V závěru projektu děti hlasují pro nejlepší video a vyhlásí se vítěz celé Expedice.

A jak to děti baví?

Máme samé pozitivní ohlasy od dětí i učitelů, to nás moc těší. Už se zapojilo asi sto škol a hlásí se nám další. O důležitosti tématu i kvalitě programu svědčí i záštita

▲ Příkladem její hudební spolupráce je píseň Křídla snů, kterou vydala vloni v létě a na níž spolupracovala s Michalem Dvořákem.

Učte energetickou gramotnost své děti

dvou ministerstev, která nám byla udělena. Z toho máme také velkou radost.

Kdy jste se začala zabývat ekologií vy sama? Vedla jste k tomu i své děti?

Co si pamatuji, chovat se úsporně a ničím neplýtvat bylo u nás doma přirozené. Mám to v sobě doteď, i když žiji v dostatku. Vzorem pro děti je vždycky to, jak se sami chováte. Myslím, že určitou pokoru a citlivost se nám podařilo dětem předat svým přístupem. A když jsme Energetickou Expedici rozjžděli, naše děti nám dělaly »pokusné králíky«. Bavilo je všechno propočítat, o spotřebě i úsporách jsme živě diskutovali celá rodina.

Jak stiháte všechno skloubit? Práce v nadaci, zpívání a koncerty, rodina a přesuny mezi Amerikou a Českem...

Je to taková mozaika, snažím se vše vybalancovat. Klíčem je dobré plánování! Diář je můj pomocník a kamarád. Je naplněný hodně dopředu, ale jako první v něm má pevné místo rodina a osobní čas. Cestování mezi kontinenty už máme za ta léta natrénované, to je náš rytmus života. (smích)

Co nového připravujete pro své hudební fanoušky?

Mám velkou radost ze spolupráce s Michalem Dvořákem z kapely Lucie, kterou jsme navázali minulý rok. Čerpáme z české klasiky, ale je to typický crossover, takže kombinace s modernou. Píseň Křídla snů, která vznikla na motivy Dvořákovy Novosvětské, je první vlašťovka a jsem z toho nadšená. Za chvíli k ní představím i krásný klip. Moc ráda spojuji dva různorodé světy, v tom

**NIČÍM NEPLÝTVAT
BYLO U NÁS DOMA
PŘIROZENÉ**

Nejen kvalitní písně, ale i elegance, šarm a hluboký zájem o témata s celospolečenským přesahem, to jsou hlavní atributy zpěvačky Lenky Graf.

Pokračování na str. 12 ▶

▲ Na pódiu se Lenka Graf potkává se špičkovými umělci, k nimž patří například emeritní operní pěvec Štefan Margita.

▲ Zpěvačka věří, že cestou k energetické gramotnosti je osvěta.

jsme si s Michalem opravdu sedli. Můžu prozradit, že to nebude jediný počín.

Spolupracovala jste se zahraničními producenty, jak vás ve srovnání s nimi bavila spolupráce s Michalem Dvořákem?

Každý producent přináší do hudby jinou energii. Měla jsem štěstí pracovat s Johnem Shanksem nebo Charliem Midnighem, kteří tvoří pro světové hvězdy. Byl to pro mě bohatý zdroj zkušeností, čerpám z toho doteď. S Michalem Dvořákem je to dialog nejen o hudbě a emocích, ale i o české duši. A to je mi hodně blízké. Navíc jsem dlouho v češtině nezpívala, je to návrat ke kořenům a užívám si to.

Vaše děti jsou už skoro dospělé. Jaký spolu máte vztah?

Myslím, že moc hezký a blízký. V mnohém mě inspirují a snad i já je. Hodně jsem se jim věnovala a mateřství si užívala a užívám doteď. Ta role se samozřejmě mění, nikdy jsem nebyla »opičí matka«. Respektuji, že mají svůj život. Když jsme pohromadě, užijeme se a probereme spoustu věcí. V květnu nás čekají oslavy, dcera bude graduovat z vysoké školy a syn ze střední. Prožívám mix pýchy a velkého dojetí.

A věnujete se hudbě jako vy?

To ne, pro obě děti je hudba jen koníček. Hudba je přirozenou součástí naší rodiny, v širokém spektru žánrů. Navzájem si

sdílíme své oblíbené playlisty. V mé kariéře zpěvačky mě celá rodina podporuje a fandí mi.

Jaké máte plány na léto?

Pracovně se budu dál věnovat Energetické Expedici a mám v plánu i vystoupení a setkání s fanoušky. To miluji, koncerty mají nezapomenutelnou atmosféru. Mám velkou radost, že se opět setkám na pódiu mimo jiné i se Štefanem Margitou, je to můj velký vzor. Léto je i nejvyšší čas pustit se do vymýšlení adventních koncertů. A osobně mě čeká zajímavá životní změna, na větší část roku se přesouváme do Česka. Tak se těším, že budu mít blíž k rodině a přátelům.

■ Martin Kiml

▲ Malá Lenka – tehdy objevovala přírodu, dnes pomáhá dětem objevovat energii.

◀ Své »ano« si s manželem řekli v roce 1998 a roku 2017 založili Nadační fond Energie pomáhá.

S manželem Alešem má sopranistka dvě děti, syna Adama a dceru Karolínu. ▶

